

my na základě vlastních znalostí správnost údajů žádosti o zápis nemohou mít, dotáží se příslušných živnostenských a obchodních komor. Vyjádření komory jest cenou pomoci a důležitým ukazovatelem pro soudy, byť i jimi nebyly vázány. Tím jest činnost obchodních a živnostenských komor přesně vymezena a rozhodnutí zůstává obchodním soudům, kdežto obchodní a živnostenské komory jsou jenom pomocnými orgány.

Nutno však konstatovati, že kompetence živnostenských a obchodních komor se v důsledku shora cit. minist. nařízení z roku 1920 silně rozšířila, a že obchodní soudy k vyjádření obchodních komor pravidelně bývají plny zřetel.

Velmi zajímavá a ne snad všeobecně známá jest dnešní praxe rejstříkového soudu, pokud jde o jednatele cizince. Usnesením obchodního soudu v Praze v roce 1921 byl zamítnut návrh strany, aby zapsána byla do rejstříku jako jednatel osoba, bydlící v Berlíně. O věci rozhodl postupem instancí i Nejvyšší soud (R. I. 878/21) ze dne 12. července 1921 tím způsobem, že zápis cizince jako jednatele společnosti s r. o. se nepřipouští. Pro zajímavost uvádím důvody rozhodnutí Nejvyššího soudu:

Par. 15 zák. o spol. s obmezeným ručením stanoví ovšem, že za jednatele mohou býti zřízeny toliko fyzické, ku právním jednáním způsobilé osoby. Tím není však již rozřešena otázka, možno-li za jednatele připustiti osoby bydlící v cizozemsku, poněvadž sluší předpis ten vykládati v souvislosti s ostatními ustanoveními zákona, zejména s § 9 č. 3, 12, č. 9 108, č. 2, 110, č. 7. a 122 a 123 zák. o spol. s ruč. obm. Jednatelé jsou zákonnými zástupci společnosti na venek a vedou její obchodní jednání, § 108 čís. 2. cit. zákona, zařazený v hlavě jednajících o cizozemských společnostech, mluví o zastupitelstvu pro veškeré obchodování v tuzemsku, jež jest oprávněno podepisovati firmu tuzemského závodu a jehož členové mají své bydliště v tuzemsku. Tím jest dána věcná souvislost obou ustanovení, z níž nutně plyne, že zákon i u jednatelů, rovněž zástupců společnosti pro veškeré obchodování, předpokládá bydliště v tuzemsku, a to tím více, ježto vyslovuje trestní sankci, již podléhají prohlášení jednatelů v zákoně blíže uvedená, ve zvláštních ustanoveních, jež mají působiti jako morální pilíře a přispívati k plnění povinností. (Zpráva komise panské sněmovny.)

Předpokládá tedy zákon beze vší pochyby jednatele tuzemského bydliště, jaké žádá výslovně i pro zástupce cizozemské společnosti, zřízeného pro tuzemsko (§ 9 č. 3, 12, č. 9, 108, č. 2, 110, č. 7. cit. zák.)

Bydliště musí býti trvalé, nejen přechodné (viz rozhodnutí z 1. X. 1924 č. 4204). Toto rozhodnutí Nejvyššího soudu v praxi způsobuje někdy zakladatelům společnosti s r. o. značné nesnáze, zejména v případě, kde cizí stát připouští našeho příslušníka jako jednatele, kdežto na základě tohoto rozhodnutí Nejvyššího soudu ani recipocita u nás nemá významu. Na základě tohoto rozhodnutí N. S., vymazují se jednatele již i zapsaní.

Některá zajímavá rozhodnutí, týkající se společnosti s r. o.:

K §u 4. zákona o společnostech s ručením obmezeným: k zřízení smlouvy společenské vyžaduje se notářského spisu. Podle rozhodnutí ze dne 24. dubna

1908 N 1170 stačí ku platnosti smlouvy společenské notářské potvrzení podle §u 54. not. řádu.

K §u 6. kmenový kapitál: při aportech není třeba specifikovati a jednotně oceňovati, stačí ocenění a označení paušální (Rozhodnutí z 29. září 1914 N 1694).

K §u 7. k výlohám zařizovacím náležejí i poplatky státní (rozhodnutí z 2. ledna 1923 V 2200).

ad § 9. Nedodání opisu opovědi pro finanční prokuraturu a nedostatek ověření podpisů jednatelů, není důvodem zamítnutí opovědi, nýbrž je za účelem odstranění těchto vad naložiti s opovědí podle §u 89. jedn. řádu (Rozhodnutí z 16. IX. 1925 R II 220/25. Vážný 5279).

ad § 15. Náhradník jednatele společnosti nemůže býti jejím prokuristou. Rozhodnutí z 31. III. 1927 R I 184/27 Vážný 6950).

ad § 38. Smlouvou společenskou nelze zkrátiti sedmidenní lhůtu k svolání valné hromady. Rozhodnutí z 10. října 1926 číslo 280 30. listopadu 1929 N 1298. Taktéž podle posléz uvedeného rozhodnutí nelze zkrátiti třídní lhůtu k žádosti zadání určitého předmětu na pořad jednání.

(Příště pokrač.)

Otázky a odpovědi.

V listopadové schůzi odboru Plzeň, spolku notářů československých bylo ve formě otázek a odpovědí řešeno několik případů, týkajících se skoro výlučně praxe notářské. Některá z těchto řešení mají význam pro konstantní praxi, týkají se otázek, dosti často se vyskytujících a poněvadž jsou vesměs řešena s odvoláním na příslušné rozhodnutí nejvyššího resp. nejv. správního soudu, nebude snad na škodu, uvést je tiskem v obecnou známost:

I. Exekuce na zaplacenou, dosud však nevyřazenou pohledávku knihovni.

Pohledávka N-ova zajištěná na domě čp. 20 v R. byla exekučně přikázána k vybrání žalobci.

Zalovaný namítá, že pohledávka tato byla již zaplacená. Vzniká otázka, zda lze zabaviti exekučně pohledávku sice dosud knihovně zajištěnou, ale již zaplacenou a dovolávati se v tom směru důvěry ve veřejné knihy.

Řešení: Přípustnost důvěry v pozemkové knihy předpokládá právní nárok ze smlouvy uzavřené v důvěře v knihy pozemkové. Tuto důvěru nelze však rozšiřovati na případ exekučního vymáhání. Při dobrovolném zřízení práva zástavního chrání zásada důvěry v pozemkové knihy důvěru v právní jednání, že nebude zastavena věc cizí. Tomu však není při nuceném zřízení práva zástavního. Na straně dlužníka není právního jednání, které by mělo býti chráněno důvěrou v knihy veřejné, resp. zásadou veřejné víry. Kniha veřejná není knihou podávající vysvětlení o jmění a úvěrové schopnosti toho, s nímž se chce uzavřít smlouva, nýbrž výkazem o disposičním oprávnění toho, kdo předmětem knihovního zápisu disponuje. Tomu neodporuje ani znění třetí dílčí novely k obč. zák. (§ 469) jak vysvítá ze srovnání §§ 469 a 1446 obč. zák. v jejich novém znění.

(Vážný, rozh. č. 5153.)